

539. Ἡ κλητική τοῦ ἐνικοῦ σχηματίζεται σὲ -ε : *γιατρέ, στρατηγέ*. Τὴ σχηματίζουν σὲ -ο ἀπὸ τὰ παροξύτονα ἄρσενικά: α) Τὰ βαφτιστικά: *Ἀλέκο, Γιώργο, Κίτσο, Πέτρο, Σπύρο, Δημητράκο* κτλ.· τὸ *Παῦλος* ἔχει κλητικὴ *Παῦλε* καὶ *Παῦλο*.—β) Μερικὰ κοινὰ οὐσιαστικά καθὼς *γέρο, διάκο*· τὸ *καμαρότος* καὶ τὸ *καπετάνιος* ἔχουν τὴν κλητικὴ καὶ σὲ -ε.

Σχηματίζουν τὴν ἐν. κλητικὴν σὲ -ο καὶ μερικὰ ὀξύτονα χαϊδευτικά βαφτιστικά: *Γιαννακό, Δημητρό, Μανολιό, Τοτό*, καθὼς καὶ μερικὰ οἰκογενειακὰ ὀνόματα ποὺ τονίζονται στὴν παραλήγουσα, ἰδίως σὲ -άκος, -οῦκος, -ίτσος : *κύριε Δημητράκο*.

Ὁ τονισμὸς τῶν προπαροξυτόνων

540. Στὰ προπαροξύτονα ἄρσενικά σὲ -ος κατεβάζομε συνήθως τὸν τόνο στὴ γενική τοῦ ἐνικοῦ στὴν παραλήγουσα: ὁ *ἄγγελος*—τοῦ *ἀγγέλου*, τοῦ *ἀνθρώπου*, τοῦ *ἐφήβου*, τοῦ *ἐμπόρου*.

Φυλάγουν τὸν τόνο στὴν προπαραλήγουσα οἱ πολυσύλλαβες καὶ οἱ νεώτερες (λαϊκὲς) λέξεις: τοῦ *ἀντίλαλου*, τοῦ *ἀντίχτυπου*, τοῦ *ἀνήφορου*, τοῦ *ἐξάψαλμου*, τοῦ *καλόγερου*· ἔτσι καὶ τοῦ *ρινόκερου*. Τὸ ἴδιο κάνουν συνήθως καὶ τὰ κύρια ὀνόματα: τοῦ *Ἀχλαδόκαμπου*, τοῦ *Ξεροπόταμου*, τοῦ *Θόδωρου*, τοῦ *Χαράλαμπου*, τοῦ *Χριστόφορου*.

541. Τὰ οἰκογενειακὰ προπαροξύνονται συνήθως: τοῦ *Μαντούβαλου*, τοῦ *Δομέστικου*, τοῦ *Μαστρογιαννόπουλου*. Ὅταν προηγῇ τὸ *κύριος, κυρία*, τονίζεται συχνὰ ἡ γενική στὴν παραλήγουσα.

542. Οἱ πλάγιες πτώσεις τοῦ πληθυντικοῦ τῶν προπαροξύτωνων κοινῶν ἄρσενικῶν παροξύνονται: τῶν *ἀνθρώπων*—τοὺς *ἀνθρώπους*, τῶν *κυρίων*—τοὺς *κυρίους*.

Φυλάγουν τὸν τόνο στὴν προπαραλήγουσα τὰ σύνθετα, καθὼς καὶ τὰ κύρια ὀνόματα ἀνθρώπων: τῶν *ἀντίλαλων*—τοὺς *ἀντίλαλους*, τῶν *μαντρόσκυλων*—τοὺς *μαντρόσκυλους*, τοὺς *σώγαμπρους*, τῶν *Χριστόφορων*, τοὺς *Χαράλαμπους*, τοὺς *Ξερόπουλους*, τοὺς *Φωστηρόπουλους*.

543. Τὸ *συμπέθερος* σχηματίζει ὁλόκληρο τὸν πληθυντικὸν καὶ παροξύτονον: οἱ *συμπεθέροι*—τῶν *συμπεθέρων*—τοὺς *συμπεθέρους*. Ἔτσι καὶ μερικὰ ἄλλα κοινὰ οὐσιαστικά.

544. Ἡ γενικὴ πληθυντικὴ τοῦ χρόνος τονίζεται στὴ λήγουσα, ὅταν εἶναι λόγος γιὰ ἡλικία, κάποτε καὶ σὲ ἄλλες περιστάσεις. Τότε χάνεται συνήθως τὸ τελικὸν ν (183): *πόσω(ν) χρονῶ(ν) εἶναι; εἶναι δέκα χρονῶ(ν)· εἶναι δουλειὰ δέκα χρονῶ(ν)*.